

УДК 346.3

DOI <https://doi.org/10.32837/apdp.v0i86.2435>

Р. Б. Поляков

ПОНЯТТЯ ТА ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Постановка проблеми. Державно-приватне партнерство (далі – ДПП) є співпрацею між державою та окремим партнером із приватного сектора. У результаті такої співпраці сторони отримують власну вигоду. Однак, окрім вигоди, сторони несуть і ризики. Тому нині на світовому рівні триває дискусія щодо доцільності використання ДПП, оскільки іноді можлива вигода є значно нижчою за ризики, навіть більше, існує багато прикладів, де держава зазнала значних збитків через ДПП.

Метою статті є дослідження поняття ДПП, встановлення пропорційності ризиків та вигоди за ДПП, доцільності використання даного типу співпраці й об'єктивність невдалих прикладів як свідчення про недоцільність використання ДПП.

Виклад основного матеріалу дослідження. Співпраця між державою та приватною особою з'являється ще за часів середньовіччя. Звичайно, тогочасна співпраця є далекою від сучасного ДПП, однак окремі риси концесійної діяльності були й тоді. Як зазначає А.П. Віхрян, перша така співпраця була спрямована на видобуток корисних копалин в Іспанії у 1256 р. [2, с. 67]. У свою чергу, французький король Генріх IV вирішив передати обов'язок з очищення вулиць у Парижі приватній особі [4, с. 57–58], коли за часів Людовіка XIV завдяки співпраці із приватним сектором було збудовано Південний канал.

У подальшому така співпраця знайшла своє місце в Англії та Сполучених Штатах Америки (далі – США). Дані держави були зазначені не випадково. Незважаючи на те, що співпраця між публічною владною та приватною особою виникає там дещо пізніше, ніж на Європейському континенті, однак ДПП у сучасному вигляді формується саме там. Хоча науковці не мають спільної думки щодо точної країни походження, усі вони сходяться на тому, що виникає воно саме в цих двох країнах.

Як зазначає І.П. Дубок, у ХІХ ст. угоди між представниками влади та приватними інвесторами набували поширення у відповідь на швидке економічне зростання, спричинене промисловою революцією. Автор вказує на те, що органи державної та місцевої влади історично прихильно ставилися до пропозицій підприємців інвестувати капітал, технологічні інновації та знання в розбудову інфраструктури країни, міста та передавали приватним інвесторам свої повноваження щодо виконання суспільно важливих послуг [3, с. 8].

На думку М.В. Матявіні, термін «ДПП» з'являється саме у США, і першочергово дане партнерство використовувалось для фінансування освітніх програм, а вже потім для модернізації міст і фінансування об'єктів громадського користування [5].

У свою чергу, В.Г. Варнавський зазначає, що в 1992 р. у Великобританії уряд оголосив «Ініціативи приватного фінансування». У результаті таких нововведень відбулись значні зміни в економічній сфері країни, оскільки фінансування державних об'єктів було передано приватному сектору [1, с. 60–61].

Проте нині ДПП є досить «модним» явищем, використання якого стимулюється Світовим банком та іншими міжнародними банківськими установами.

Щодо визначення поняття ДПП, то ситуація є вкрай неоднозначною, оскільки воно передбачено далеко не в кожному законодавстві. Наприклад, у французькому законодавстві немає визначення цього поняття, однак є визначення поняття «договір концесії». Відповідно до розпорядження № 2016-65 від 29 січня 2016 р. (ст. 5), концесійні договори – це договори, укладені в письмовій формі, за допомогою яких один чи більше органів, що доручають, які підпадають під дію цього розпорядження, доручають виконання робіт або управлінням послугою одному чи більше економічним операторам, яким передається пов'язаний ризик із виконанням роботи або послуги, взамін на право на експлуатацію роботи чи послуги, що є предметом договору, або це право, із супроводженою ціною [19].

Щодо права Німеччини, то тут так само немає законодавчо закріпленого визначення ДПП. Однак існує Закон про прискорення державно-приватного партнерства, який, хоч і немає закріпленої дефініції, але передбачає внесення правок, пов'язаних із ДПП, до інших законів.

Що стосується нашої держави, то в Україні діє Закон «Про державно-приватне партнерство» від 1 липня 2010 р. (далі – Закон про ДПП), у редакції від 2019 р. У цьому нормативно-правовому акті міститься визначення даного поняття: ДПП – це «співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів, що згідно із Законом України «Про управління об'єктами державної власності» здійснюють управління об'єктами державної власності, органів місцевого самоврядування, Національною академією наук України, національних галузевих академій наук (державних партнерів) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, установ, організацій (приватних партнерів), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами, та відповідає ознакам державно-приватного партнерства, визначеним цим Законом» [7].

Визначення ДПП на сайті PPPLRC (PUBLIC-PRIVATE-PARTNERSHIP LEGAL RESOURCE CENTER): «Довгостроковий договір між приватною стороною та урядовою структурою, який пов'язаний із наданням публічного активу чи послуги, в якому приватна сторона несе значний ризик та відповідальність щодо керівництва, а винагорода пов'язана з результатами діяльності» [17].

Отже, у результаті проведеного аналізу вищенаведених визначень можемо стверджувати, що:

- по-перше, у разі ДПП має бути обов'язково наявний договір;
- по-друге, за ДПП існує співробітництво між публічним та приватним сектором;
- по-третє, однією з основних ознак ДПП виступає тривалість відносин;
- по-четверте, ДПП пов'язане з наданням послуг;
- по-п'яте, у разі ДПП ризики діляться між сторонами.

Отже, можемо отримати таке визначення: «ДПП – це вид довгострокової договірної співпраці між державою чи державними установами і приватною особою,

яка пов'язана з наданням державних послуг приватною особою, водночас ризики діляться між двома сторонами».

Необхідно зауважити, що прибуток від такої співпраці може бути розподілений між сторонами або належати лише одній.

Щодо розподілення ризиків у разі ДПП, то під час такої співпраці ризики, хоч і розподіляються між сторонами, однак не у пропорційному вигляді. Ризики розподіляються за категоріями. Найчастіше під час ДПП публічна сторона і приватна несуть різні ризики. Зазвичай приватна сторона несе відповідальність за проектування, дизайн, створення, функціонування та догляд за предметом ДПП, тоді як публічна сторона несе політичні ризики та ризики, пов'язані з виробництвом [12]. Незважаючи на сферу відповідальності, сторони мають знаходити баланс між ризиками та вигодою. Класичне правило зобов'язального права, яке було виведене класиками цивілістики, діє й у даному разі.

У результаті проведеного аналізу сучасної літератури щодо класифікації ДПП можемо виокремити такі його види.

1. За суб'єктним складом:

- 1) одностороннє (з публічної і приватної сторін виступає лише один суб'єкт);
- 2) багатостороннє (з публічної або приватної сторони виступають двоє і більше суб'єктів. Також можливо, коли з обох сторін виступають декілька суб'єктів).

2. За рівнем виникнення та виконання:

1) локально-державне (виникає і виконується на території адміністративно-територіальної одиниці держави, з боку публічної сторони ДПП виступає орган місцевого самоврядування);

2) загальнодержавне (виникає і виконується на територіях декількох адміністративно-територіальних одиниць або на території лише однієї адміністративно-територіальної одиниці, у такому разі з боку публічної сторони суб'єктом виступає сама держава);

3) міжнародне (у цьому виді ДПП має місце міжнародний елемент).

3. За типом ДПП виділяють:

1) концесійне (основане на договорі концесії);

2) корпоративне (у даному виді ДПП публічними і приватними сторонами виступають співвласники підприємства або акціонери товариства);

3) договірне (партнерство основане та врегульоване договором).

Якщо стосовно другого і третього типів класифікації питань не виникає, то про перший такого сказати не можна. Річ у тому, що нині між науковцями виник спір щодо цього. Проблема полягає в тому, що деякі науковці не вважають за потрібне виокремлення концесійного ДПП як різновиду. Аргументують це тим, що за своєю природою концесія ґрунтується на договорі концесії, а отже, матиме договірний характер. Проте, на нашу думку, це твердження є хибним з огляду на таке.

По-перше, якщо виходити з того, що концесія є видом договору, отже, концесійне ДПП має належати до договірної форми, тоді не треба виокремлювати й корпоративне ДПП. Адже в основі підприємства і товариства теж лежатиме засновницький договір.

По-друге, хоча в основі будь-якого ДПП має бути договір, однак сама природа правовідносин, що будуть виникати в результаті цих договорів, є вкрай різноманітною.

Наприклад, у результаті корпоративного ДПП буде створена юридична особа. У результаті такого створення співвласники будуть отримувати прибуток відповідно до їхньої частки, як і нести відповідальність. У результаті концесійного ДПП приватна сторона матиме право використовувати предмет договору й отримувати прибуток за надані послуги. До того ж у такому разі публічна сторона ДПП може не отримувати прибутку взагалі або отримувати дуже малий відсоток.

Що стосується договірної ДПП, то найкращим прикладом буде слугувати ДПП, основане на договорі про спільну діяльність або на договорі про управління майном (однак лише за наявності інвестиційних зобов'язань у приватного партнера). У першому прикладі ДПП буде нагадувати корпоративне, однак юридичної особи створено не буде. У другому – приватна особа буде управителем, а отже, отримує право довірчої власності, відповідно до положень Цивільного кодексу України, не матиме права на прибуток, хоча буде мати право володіти, користуватись та розпоряджатись майном – через це і проглядається схожість із концесійним типом.

Отже, з огляду на вищенаведене, на нашу думку, виокремлення трьох типів ДПП є доцільним, адже, хоча кожен із типів буде ґрунтуватися на договорі, однак правовідносини, що виникатимуть у кожному типі, будуть відрізнятись, хоч і матимуть деякі спільні риси.

Відкритим залишається питання про фінансування державно-приватного партнерства. Варто відзначити, що дане питання є вкрай проблематичним, багато науковців його залишають поза увагою.

Отже, ДПП здебільшого фінансується приватною стороною, однак фінансування можливе і публічною особою. Так само непоодинокі випадки змішаного фінансування. У разі участі у фінансуванні публічної сторони іноді залучається ще третя сторона – фонд. Наприклад, у Європейському Союзі (далі – ЄС) деякі ДПП нерідко фінансувались коштами фондів. У 2018 р. Рахункова палата ЄС опублікувала звіт щодо малоефективності ДПП, у якому, серед іншого, розглядається аудит фінансування ДПП у період із 2000 по 2014 рр. За даний період аудит виявив 84 змішані ДПП, 67 із них використовували кошти фондів. Загальна вартість даних проєктів – 29,7 мільярди євро, 5,6 із яких – вклад ЄС. Із цих 5,6 мільярдів 3,3 пішли на грецькі ДПП. Так само в даному докладі було зазначено, що у більшості випадків ДПП не було використано його сильні сторони, 7 із 9 було закінчено із запізненням та перебільшенням бюджету. Запізнення становило від 2 до 52 місяців, а вартість була перебільшена на 1,5 млрд євро, 30% із яких фінансувались ЄС. З 1,5 млрд перебільшення 1,2 – Греції. Отже, Рахункова палата ЄС вказала на недоліки ДПП та запропонувала шляхи виправлення [12].

Варто відзначити, що доклад Рахункової палати ЄС неодноразово піддавався критиці, оскільки схарактеризована там ситуація стосувалась лише декількох країн, основні «гріхи» стосувались Греції й Іспанії, тобто країн із проблемною економікою. Проте, на нашу думку, дана робота ставить під сумнів використання ДПП у країнах із нестійкою чи слабозвиненою економікою, оскільки найпроблемнішою країною в докладі була Греція, а її проблеми із ДПП нерозривно були пов'язані з економічною кризою. Саме через кризу було укладено нові договори ДПП, а ціна і час робіт значно збільшились. Наприклад, у трьох наведених у докладі ДПП

із будівництва автомобільної дороги ціна за 1 км збільшилась у середньому на 36%, а фінансування ЄС збільшилось на 95%.

Нині пропонуємо перейти до аналізу іншої проблеми. Якщо зайти на вебсайт організації, яка займається збором та дослідженням інформації про законодавчу базу різних держав щодо ДПП, – PPPLRC, то можемо зрозуміти таке.

Нині в держав немає чіткого зобов'язання щодо ухвалення відповідної законодавчої бази для регулювання ДПП. Кожна держава на власний розсуд може ухвалити законодавчі акти, які будуть цілком або частково регулювати відносини, що пов'язані із ДПП. Такими актами можуть бути не тільки закони, які регулюють суспільні відносини, пов'язані із ДПП, а й інші акти, які вдосконалюють законодавство або регулюють суспільні відносини, пов'язані з концесійними угодами.

Так само вважаємо за необхідне зауважити, що зараз існує певна міжнародно-правова база, яка регулює ДПП. Є Посібник ЮНІСТРАЛ щодо законів про державно-приватне партнерство або концесію (2000 р.), Перелік основоположних принципів сучасного концесійного права від ЄБРР (2006 р.), Принципи ОЕСР щодо державного управління державно-приватним партнерством (2012 р.). Однак якщо подивитись на даний перелік міжнародної нормативно-правової бази, то можна зробити такі висновки. ОЕСР та ЄБРР, хоч і виходять за рамки локального рівня, однак до повноцінного універсального рівня їм ще далеко.

Отже, наявна проблема, що країни африканського континенту, майже всі країни Південної Америки, країни Близького Сходу та деякі азіатські держави не є членами цих організацій. Водночас ЮНІСТРАЛ, хоч і є допоміжним органом Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй (далі – ООН), проте її керівництво є актом «м'якого права». Навіть більше, цей акт регулює створення законів про ДПП і концесію, а не суспільні відносини, пов'язані із ДПП.

Отже, можемо стверджувати, що вся міжнародна нормативно-правова база створює лише певного роду вказівки та рекомендації щодо регулювання ДПП, але самого регулювання, на жаль, не надає. Саме тому, на нашу думку, нині існує потреба у створенні міжнародного акта універсальної дії під егідою ООН.

Наступним важливим питанням, яке необхідно розглянути, є співвідношення ДПП із договором підяду, договором управління майном без інвестиційних зобов'язань приватного партнера та приватизацією. Оскільки за допомогою розмежування цих понять вбачається можливим розуміння ситуацій, у яких використання ДПП є виправданим і ефективним.

Так само важливо зазначити, що наведені поняття можуть використовуватись як альтернатива ДПП. Зокрема, і ДПП, і договір підяду можуть передбачати створення об'єкта для публічного використання. У результаті приватизації об'єкт публічного використання стане приватною власністю, новий власник буде нести пов'язані з володінням ризики, а також доглядати за даним об'єктом і отримувати прибуток за надані послуги.

Однак, незважаючи на схожість із наведеними явищами, ДПП має одну рису, яка є унікальною, – партнерство. Тобто їхні відносини будуть характеризуватись тривалістю, розподіленням ризиків та специфічним розподіленням прибутку.

Виходячи із вищенаведеного, можемо констатувати, що ДПП доцільно використовувати тоді, коли публічній стороні таке партнерство є вигіднішим, аніж використання альтернатив. Такі випадки наведено Рахунковою палатою ЄС у її звіті, а саме:

1) публічна сторона немає знань і технологій, які були б необхідними для створення об'єкта публічного вжитку;

2) публічна сторона немає можливості забезпечувати належний догляд за об'єктом публічного вжитку. Дане правило є актуальним і тоді, коли такий догляд для публічного сектора буде перебільшувати прибуток, отриманий від функціонування об'єкта публічного вжитку;

3) публічна сторона немає фінансової можливості для створення об'єкта публічного вжитку, хоча наявна реальна необхідність;

4) створення об'єкта публічного сектора буде швидшим та якіснішим за допомогою використання ДПП;

5) у публічній стороні є реальна необхідність у розділенні ризиків [12].

Можна стверджувати, що за допомогою ДПП, у разі правильного застосування, вигоду можуть отримати всі: і держава, і приватний партнер, і населення, яке в подальшому матиме змогу користуватись публічним об'єктом.

Однак отримання вигоди можливе лише за умови правильного розрахунку. Держава має самостійно розрахувати доцільність взятих на себе ризиків щодо ДПП та витрат, адже, можливо, доцільніше скористатись альтернативою? ДПП, хоч і є доброю допомогою державі в деяких моментах, однак в жодному разі не є панацеєю від усіх хвороб. Навіть більше, у разі відсутності правильного і спланованого підходу така допомога може зашкодити.

Варто зазначити також і брак міжнародної правової бази. Теперішня ситуація вимагає вдосконалення й уніфікації законодавства, що регулює ДПП у різних країнах.

Висновки за результатами дослідження. На основі проведеного дослідження автором:

1) вказано, що перші прообрази ДПП з'являються за часів середньовіччя в європейських державах;

2) аргументовано, що нині точно не відомо, у якій країні ДПП з'явилося в сучасному вигляді;

3) виявлено недосконалість та брак міжнародного законодавства для регулювання ДПП;

4) доведено, що нині в багатьох країнах світу немає визначення поняття ДПП, але є нормативно-правові акти, які регулюють пов'язані із цим суспільні відносини;

5) аргументовано необхідність виділення концесійного ДПП як окремого виду ДПП;

6) зазначено, що нині існують альтернативи ДПП, використання яких інколи є доцільнішим;

7) проаналізовано звіт Рахункової палати ЄС щодо ДПП у Європі;

8) доведено, що, незважаючи на вузький аналіз, звіт Рахункової палати ЄС є об'єктивним та демонструє приклади невдалого використання ДПП країнами зі слабкою економікою.

Література

1. Варнавский В.Г. Концессии в транспортной инфраструктуре: теория, практика, перспективы. Москва : ИМЭМО РАН, 2002.
2. Вихрян А.П. Концессия : исторический экскурс. *Вестник Минимущества России*. 2003. № 1. С. 66–72.
3. Дубок І.П. Історичний досвід державно-приватного партнерства. URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej20/PDF/3.pdf> (дата звернення: 06.05.2020).
4. Матвеев Д.Б. Государственно-частное партнерство: зарубежный и российский опыт. Санкт-Петербург : Наука, 2007.
5. Матявина М.В. Государственно-частное партнерство: зарубежный опыт и возможности его использования в России : дис. ... канд. экон. наук: 08.00.14. Москва, 2008.
6. Основные принципы современного законодательства о концессиях (СЗК). URL: https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/sites/ppp.worldbank.org/files/documents/Core%20Principles_RUSSIAN.pdf (дата звернення: 06.05.2020).
7. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 1 липня 2010 р. № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (дата звернення: 06.05.2020).
8. Про концесію : Закон України від 3 жовтня 2019 р. № 155-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20> (дата звернення: 08.05.2020).
9. Селіванова І.А. Нова концесія: як один закон реанімує державно-приватне партнерство. Які норми затвердила Верховна Рада і чим не догодили ФОПи. URL: <https://mind.ua/openmind/20202924-nova-koncesiya-uk-odin-zakon-reanimue-derzhavno-privatne-partnerstvo> (дата звернення: 08.05.2020).
10. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 06.05.2020).
11. Armando Rivera Jacobo and Ivan E Mattei Public Private Partnerships in the USA. URL: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=d1d1835b-849e-4ded-87a6-fd79b0fc6d54> (дата звернення: 07.05.2020).
12. European court of auditors Public Private Partnerships in the EU: Widespread shortcomings and limited benefits URL: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_09/SR_PPP_EN.pdf (дата звернення: 08.05.2020).
13. Eva M. Johansson So what's problem "public-private-partnerships". URL: <https://www.ircwash.org/blog/so-what-s-problem-'public-private-partnerships'-0> (дата звернення: 06.05.2020).
14. Gesetz zur Beschleunigung der Umsetzung von ffentlich Privaten Partnerschaften und zur Verbesserung gesetzlicher Rahmenbedingungen fr ffentlich Privaten Partnerschaften. URL: <https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/sites/ppp.worldbank.org/files/documents/PPP%20Acceleration%20Act%202005%20.pdf> (дата звернення: 08.05.2020).
15. Government Objectives: Benefits and Risks of PPPs. URL: <https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/overview/ppp-objectives> (дата звернення: 07.05.2020).
16. History RePPeated – How public-private partnerships are failing. URL: <https://eurodad.org/HistoryRePPeated> (дата звернення: 08.05.2020).
17. Key Issues in PPPs for the Poor URL: <https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/key-issues-ppps-poor> (дата звернення: 06.05.2020).
18. OECD Principles for Public Governance of Public-Private Partnerships URL: <http://www.oecd.org/gov/budgeting/oecd-principles-for-public-governance-of-public-private-partnerships.htm> (дата звернення: 06.05.2020).
19. Ordonnance № 2016-65 du 29 janvier 2016 relative aux contrats de concession. NOR: EINM1527673R. URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/eli/ordonnance/2016/1/29/EINM1527673R/jo/text> (дата звернення: 07.05.2020).
20. Public Private Partnerships: Issues and Considerations. URL: [https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/3-504-9995?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true&bhcr=1](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/3-504-9995?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&bhcr=1) (дата звернення: 08.05.2020).
21. Public procurement, England and wales public procurement, Northern Ireland. The Concession Contracts Regulations. 2016. № 273. URL: http://www.legislation.gov.uk/uksi/2016/273/pdfs/uksi_20160273_en.pdf (дата звернення: 07.05.2020).
22. The problem with Public-Private Partnerships and the role of the EU. URL: <https://www.theparliamentmagazine.eu/articles/opinion/problem-public-private-partnerships-and-role-eu> (дата звернення: 08.05.2020).
23. Types of PPP Contracts. URL: <https://www.swg.com/can/insight/ppp-resources/types-of-ppp-contracts/> (дата звернення: 08.05.2020).
24. UNCITRAL Legislative Guide on Privately Financed Infrastructure Projects. URL: <https://www.uncitral.org/pdf/english/texts/procurem/pfip/guide/pfip-e.pdf> (дата звернення: 07.05.2020).

25. What are Public Private Partnerships? URL: <https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/overview/what-are-public-private-partnerships> (дата звернення: 07.05.2020).

Анотація

Поляков Р. В. Поняття та функції державно-приватного партнерства. – Стаття.

Наукова стаття присвячена дослідженню поняття «державно-приватне партнерство», встановленню пропорційності ризиків та вигоди у державно-приватному партнерстві, доцільності використання даного типу співпраці й об'єктивності невдалих прикладів як свідчення про недоцільність використання державно-приватного партнерства.

Автором досліджується історичний аспект зародження та виникнення державно-приватного партнерства. Розглядається поняття державно-приватного партнерства крізь призму національного та міжнародного законодавства. У результаті проведеного аналізу сучасної літератури щодо класифікації державно-приватного партнерства виокремлено його види за різними критеріями класифікації: за суб'єктивним складом (одностороннє, багатостороннє); за рівнем виникнення та виконання (локально-державне, загальнодержавне, міжнародне); за типом (концесійне, корпоративне, договірне). Наголошується, що виокремлення трьох типів державно-приватного партнерства доцільне, адже, хоча і кожен із типів буде ґрунтуватися на договорі, однак правовідносини, що виникатимуть у кожному типі, будуть відрізнятися, хоч і матимуть деякі спільні риси.

Щодо регулювання державно-приватного партнерства на законодавчому рівні аргументується, що кожна держава на власний розсуд може ухвалити законодавчі акти, які будуть цілком або частково регулювати відносини, що пов'язані з державно-приватним партнерством. Такими актами можуть бути не тільки закони, які регулюють суспільні відносини пов'язані з державно-приватним партнерством, а й інші акти, які вдосконалюють законодавство або регулюють суспільні відносини, пов'язані з концесійними угодами. Також зазначено, що нині бракує міжнародної правової бази. Теперішня ситуація вимагає вдосконалення й уніфікації законодавства, що регулює державно-приватне партнерство в різних країнах.

Обґрунтовано, що державно-приватне партнерство доцільно використовувати тоді, коли публічній стороні таке партнерство є вигіднішим, аніж використання альтернатив.

Стверджується, що за допомогою державно-приватного партнерства, за правильного застосування, вигоду можуть отримати всі: і держава, і приватний партнер, і населення, яке в подальшому матиме змогу користуватись публічним об'єктом. Однак отримання вигоди можливе лише за умови правильного розрахунку.

Ключові слова: держава, державно-приватне партнерство, договір, концесія, підряд.

Summary

Poliakov R. V. The concept and functions of public-private partnership. – Article.

The scientific article is devoted to the study of the concept of public-private partnership, establishing the proportionality of risks and benefits of public-private partnership, the feasibility of using this type of cooperation and the objectivity of unsuccessful examples, as evidence of the inexpediency of using public-private partnership.

The author examines the historical aspect of the origin and emergence of public-private partnership. The concept of public-private partnership is considered through the prism of national and international law. Analyzing the modern literature on the classification of public-private partnership, its types are distinguished according to different criteria of classification: by subject composition (unilateral, multilateral); by level of origin and implementation (local-state, national, international); by type (concession, corporate, contractual). It is emphasized that the separation of the three types of public-private partnership is appropriate, because, although each of the types will be based on the contract, but the legal relationship that will arise for each type will be different, although they will have some common features.

With regard to the regulation of public-private partnerships at the legislative level, it is argued that each state, at its discretion, can adopt legislation that will fully or partially regulate relations related to public-private partnerships. Such acts may be not only laws that fully regulate public relations related to public-private partnership, but also other acts that improve the legislation or regulate public relations related to concession agreements. However, it is noted that there is currently a lack of international legal framework. The current situation requires improvement and unification of the legislation governing public-private partnerships in different countries.

It is justified that public-private partnership should be used in the case when the public site is more profitable than the use of alternatives. It is argued that with the help of public-private partnerships, if used properly, everyone can benefit: the State, the private partner, and the public, who will be able to use the public facility in the future. However, the benefit is possible only with correct calculation.

Key words: state, public-private partnership, contract, concession, refit contract.